

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând cererea depusă de către Ion Șiman cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu și Mariana Pitic,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Șiman împotriva Ministerului Culturii al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Dinu Sorocovici cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 13 iunie 2011, Ion Șiman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Culturii al Republicii Moldova – Focșa Boris cu privire la anularea ordinului nr.379 din 23 decembrie 2010, emis de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, prin care Sorocovici Dinu a fost desemnat în calitate de reprezentant al statului în SA „Moldova-Film”, din 23 decembrie 2010 pe termen de un an și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 septembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Dinu Sorocovici.

În cadrul dezbaterilor judiciare, Ion Șiman a depus o cerere de modificare și completare a cererii di 13 iunie 2011, solicitând anularea ordinului Ministerului Culturii RM nr.379 din 23 decembrie 2010, prin care Dinu Sorocovici a fost desemnat în calitate de reprezentant al statului în SA „Moldova-Film”, încasarea din contul pârâților în beneficiul său a câte 500 000 de lei de la fiecare, drept despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 mai 2013 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de către Ion Șiman și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire declarată de către Ion Șiman a fost respinsă ca inadmisibilă.

Prin încheierea din 28 august 2013 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire declarată de către Ion Șiman a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 17 octombrie 2019, Ion Șiman a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 23 mai 2012 și a încheierilor din 28 august 2013 a Curții Supreme de Justiție.

La 25 octombrie 2019, Ion Șiman a înaintat cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Tatiana Vieru, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Ion Druță, Oleg Sternioală, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Ion Guzun inclusiv a altor judecători, care nu mai activează în sistemul judecătoresc.

În susținerea cererii de recuzare, Ion Șiman a invocat prevederile art.49, 50 alin. (1) lit.d) și e) și 52 Cod de procedură civilă.

În acest sens, a indicat că judecătorii nominalizați, nu sunt în drept să examineze repetat cererea de revizuire, deoarece anterior au participat la examinarea recursurilor depuse de către el împotriva actelor judecătorești de dispoziție a Curții de Apel Chișinu.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu și Mariana Pitic, din următoarele considerente.

Prin dispoziția Președintelui Curții Supreme de Justiție nr. 48 din 29 martie 2019 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 128 din 28 decembrie 2018 și dispoziției nr. 130 din 28 decembrie 2018”, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel, soluționarea cererilor de strămutare și judecarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 79 din 16 iulie 2019 cu privire la modificarea dispozițiilor nr. 48 din 29 martie 2019 și nr. 51 din 01 aprilie 2019, modificată ulterior prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 104 din 3 octombrie 2019, au fost modificate completele de judecată în partea componentei nominale a judecătorilor din cadrul completelor specializate în examinarea cauzelor de contencios administrativ și civile.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost format completul de judecată nr. 1, compus din magistrații: Tamara Chișca-Doneva (președinte), Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu și Mariana Pitic (judecători), pentru examinarea recursurilor împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

La caz, Ion Șiman a înaintat cerere de recuzare, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Tatiana Vieru, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Ion Druță, Oleg Sternioală, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Ion Guzun inclusiv a altor judecători, care nu mai activează în sistemul judecătoresc.

În conformitate cu art. 202 alin. (1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) și (2) lit. b) și c) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii.

În corespundere cu prevederile art. 202 alin. (4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Articolul 52 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă prevede că, propunerea de abținere de la judecată trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art. 53 și 54.

În conformitate cu art. 53 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin cererea din 25 octombrie 2019 Ion Șiman a înaintat recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Tatiana Vieru, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Ion Druță, Oleg Sternioală, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Ion Guzun inclusiv a altor judecători, care nu mai activează în sistemul judecătoresc.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că propunerea de recuzare este întemeiată pe faptul că judecătorii Tamara Chișca-Doneva și Sveatoslav Moldovan au participat anterior la examinarea cererii de revizuire (dosarul nr. 3rh-101/13), în plus judecătorul Tamara Chișca-Doneva a participat la examinarea cererii de recurs (dosarul nr. 3r-689/12) și la cererea de revizuire (dosarul nr. 3rh-21/13), iar judecătorii Mariana Pitic, Tatiana Vieru, Ala Cobăneanu, Galina Stratulat, Dumitru Mardari, Ion Druță, Oleg Sternioală, Nicolae Craiu, Svetlana Filincova, Maria Ghervas, Vladimir Timofti, Iurie Bejenaru, Nadejda Toma, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Ion Guzun, inclusiv alți judecători, care nu mai activează în sistemul judecătoresc, au participat la examinarea cauzelor conexe.

În această ordine de idei, Colegiul reține că temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Cu referire la argumentele lui Ion Șiman privind imparțialitatea judecătorilor la examinarea cauzei de contencios administrativ, Colegiul menționează că simpla citare a normei legale, cât și careva dubii sau suspiciuni cu privire la obiectivitatea

și nepărtinirea magistraților nu pot servi drept argument justificat întru recuzarea acestora, atâta timp cât nu există fapte dovedite care să dea naștere la îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea lor.

Totodată, Colegiul atestă că argumentele invocate în această privință, de fapt, sunt critici în adresa judecătorilor și în general în adresa întregului sistem judecătoresc național, care au dreptul de a exista într-o societate democratică, însă, pentru a constitui drept temei de imposibilitate a magistraților de a participa la examinarea unei cauze concrete, acestea din urmă trebuie să fie însoțite de probe suficiente.

În coerența celor enunțate supra, aluziile interpretate referitor la nepărtinirea judecătorilor pe cauza dedusă justiției, care într-un mod sau altul ar dezavantaja un participant la proces față de altul, nu pot fi interpretate în favoarea încadrării în prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) al Codului de procedură civilă, precum și nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare, întrucât temeiurile expuse nu cad sub incidența art. 50 alin. (1) și (2) lit. b) și c) din Codul administrativ.

Mai mult ca atât, după cum s-a specificat anterior, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă, inclusiv la înaintarea unei cereri de recuzare, fapt omis de către Ion Șiman.

Prin urmare, reținând că nu au fost prezentate anumite probe plauzibile în susținerea argumentelor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor ce participă la examinarea cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le respinge ca declarative.

În această ordine de idei, după cum indică și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, imparțialitatea în mod normal denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri. Curtea a făcut distincție între o abordare subiectivă și o abordare obiectivă. În ceea ce privește al doilea test, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al judecătorului, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

De altfel Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului promovează constant principiul *aparenței de imparțialitate*, conform căruia esențial în derularea unui proces echitabil nu este credința de imparțialitate a celui ce judecă, ci percepția în acest sens a celui judecat.

Prin urmare, Colegiul conchide că în speță nu au fost constatate anumite circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului, iar raportând circumstanțele constatate la prevederile legale enunțate, se apreciază drept neîntemeiată cererea revizuentului Ion Șiman de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu și Mariana Pitic.

Totodată, Colegiul atestă că pe lângă judecătorii menționați supra, Ion Șiman recuză practic întreg corpul judecătoresc al Curții Supreme de Justiție, inclusiv judecători care nu mai activează în sistemul judecătoresc.

În corespundere cu prevederile art. 52 alin. (5), (6) Cod de procedură civilă, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorilor care nu sunt implicați în examinarea cauzei. Cererea de recuzare depusă contrar prevederilor alin.(5) din prezentul articol în care se

invocă alte motive decât cele prevăzute la art.50 și 51 nu se examinează și se anexează la materialele dosarului printr-o încheiere protocolară.

Astfel, reținând norma legală la caz, Colegiul consideră necesar de a lăsa fără examinare cererea de recuzare a celorlalți judecători ai Curții Supreme de Justiție neimplicați în examinarea prezentei cauze.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) Cod administrativ, art. 52, 53, 269-270 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea înaintată de către Ion Șiman cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu și Mariana Pitic.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Nina Vascan